

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **Time Financial CZ, s. r. o.**, se sídlem Na Spravedlnosti 1533, Pardubice, zastoupena Mgr. Pavlem Krpejšem, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 6. 5. 2010, čj. ČOI 25377/10/O100/2600/06/10/Be/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2013, čj. 8 A 212/2010 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobkyni **se v r a c í** přeplatek na soudním poplatku ve výši 1.000 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu; poplatek bude vrácen ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalobkyně podniká v oblasti poskytování úvěrů. Česká obchodní inspekce (žalovaná) ve dnech 24. 7., 28. 8., 22. 9. a 13. 11. 2006 provedla kontrolu se zaměřením na

dodržování §§ 4 a 5 zákona č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“). Předmětem kontroly byly náhodně vybrané smlouvy o půjčce ve výši 5.000 Kč uzavřené mezi žalobkyní jako věřitelkou a různými fyzickými osobami.

[2] Všechny smlouvy měly s výjimkou osobních údajů dlužníka prakticky stejný obsah. Smlouvy byly všeobecného charakteru, písemně byla sjednána jen výše půjčky a závazek ji splatit. Ostatní náležitosti měly být sjednány v dodatečné smlouvě, která ale byla ústní, což potvrdil i jednatel žalobkyně.

[3] Na základě této kontroly došla žalovaná k názoru, že žalobkyně porušila podmínky stanovené v § 4 odst. 2 písm. a), b), c) a e) zákona o spotřebitelském úvěru. K tomu došlo zejména nesprávným uvedením roční průměrné sazby nákladů (RPSN), neuvedením možnosti změny podmínek nezávislých na věřiteli, neuvedením povinnosti informovat dlužníka o změnách RPSN a chybějícím písemným sdělením o výši, počtu a časovém rozložení splátek. Žalobkyni byla na tomto základě uložena pokuta ve výši 100.000 Kč a úhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí odvolání. Ústřední ředitelka žalované svým rozhodnutím potvrdila rozhodnutí prvoinstančního orgánu. V řízení o žalobě podané u městského soudu byla žalobkyně úspěšná. Rozhodnutí ústřední ředitelky bylo zrušeno pro nedostatečné odůvodnění výše pokuty. V následném řízení ústřední ředitelka žalované znovu potvrdila prvoinstanční rozhodnutí a rozšířila odůvodnění svého rozhodnutí.

[5] Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně opětovně podala žalobu k městskému soudu. Městský soud tentokrát žalobu zamítl. V rozsudku se mj. zabýval tvrzením, že rozhodnutí o pokutě není dostatečně odůvodněno, hlavně co se týče její výše. Se závěry žalované se soud ztotožnil.

II.

Shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Proti rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Hlavním důvodem kasační stížnosti je tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu. V rozsudku městského soudu absentuje „hlubší úvaha“. Stěžovatelka očekávala, že soud se bude každou smlouvou zabývat samostatně a do detailu. Zejména měl soud dle jejího názoru lépe odůvodnit právní podřazení dané kauzy pod zákon o spotřebitelském úvěru. Dále stěžovatelka uplatnila řadu námitek, které jsou blíže specifikovány níže.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření plně odkazuje na své rozhodnutí. Dále poukazuje na irelevanci námitek stěžovatelky, které vznesla až v kasační stížnosti. Detailně rozebírá a popírá všechny nové námitky stěžovatelky.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Návrhem na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nezabýval, protože rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

[10] Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že stěžovatelka v kasační stížnosti nezopakovala své námitky uplatněné v řízení před městským soudem a nahradila je naopak námitkami úplně novými. Takovýto postup ovšem zákon neumožňuje.

[11] V žalobě stěžovatelka vznesla následující námitky. V první řadě tvrdila, že žalovaný nerespektoval právní názor městského soudu vyjádřený v předchozím zrušovacím rozsudku. Rozhodnutí správního orgánu prý opětovně nebylo dostatečně odůvodněno, a to zejména co se týče výše pokuty. Pokutu považovala za nepřiměřeně vysokou. Dále nepovažovala smlouvy, které uzavřela, za smlouvy spotřebitelské. Dle jejího názoru totiž spotřebitelská smlouva musí být určena na koupi spotřebního zboží. Protože kontrolované smlouvy byly nespecifikované, bez určeného účelu, považuje je za bezúčelové smlouvy o půjčce, ne za smlouvy spotřebitelské. Z toho vyvozuje, že není povinna dodržovat povinnosti stanovené §§ 4 a 5 zákona o spotřebitelském úvěru a pokuta je nedůvodná. Dále namítala, že výpočet RPSN provedený žalovanou je nesprávný.

[12] Žádnou z těchto námitek stěžovatelka nezopakovala v kasační stížnosti. V té se naopak objevily argumenty zcela nové. Stěžovatelka upozorňuje na složitost výpočtů a náročnost požadavků zákona o spotřebitelském úvěru a nemožnost jejich splnění bez příslušného matematického vzdělání. Tato námitka ale v žalobě nebyla zmíněna. Stěžovatelka si v žalobě pouze posteskla nad náročností své situace v souvislosti s tímto zákonem. Z pohledu přezkumu ze strany kasačního soudu se jedná o nové důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohla. Takový důvod kasační stížnosti je nepřipustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). K této námitce lze snad nad rámec nezbytně nutného poznamenat, že stěžovatelka je podnikatelkou – profesionálkou, která je povinna dodržovat požadavky veřejnoprávních předpisů. Pokud snad její zaměstnanci nerozumí matematice, musí si zjednat osoby, které jí příslušné matematické propočty provedou.

[13] Skutečnost, že si nebyla vědoma porušení zákona, považuje stěžovatelka v kasační stížnosti za překážku dlouhodobosti trvání porušení. Tato námitka ale nebyla vznesena před městským soudem, ačkoliv tomu nic nebránilo. Takový důvod kasační stížnosti proto rovněž není přípustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[14] Stěžovatelka dále nově upozorňuje na fakt, že její pochybení jsou již sankcionována neplatností protizákonných ujednání podle § 6 zákona o spotřebitelském úvěru. Dle stěžovatelky to zakládá dvojité potrestání za jednu chybu, pročez se odvolává na právní princip *ne bis in idem*. Ani tato námitka však nebyla v řízení před městským soudem uplatněna, a proto není přípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále namítá, že mnohé indicie (např. insolvenční řízení některých dlužníků) nasvědčují tomu, že tyto subjekty použily půjčku při své podnikatelské činnosti. Z toho vyvozuje, že se v těchto případech nejedná o spotřebitelský úvěr. Stejně tak stěžovatelka nově tvrdí, že všechny dluhy byly řádně a včas splaceny, z čehož dovozuje, že porušení zákona nemělo na dlužníky žádný dopad. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že se jedná o nové skutečnosti, kterou stěžovatelka uvedla až v kasační stížnosti. Dle § 109 odst. 5 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Protože tyto skutečnosti nebyly tvrzeny v řízení před městským soudem, nelze je brát v úvahu ani v řízení o kasační stížnosti.

[16] Z tohoto důvodu zbývá k věcnému posouzení jedna jediná námitka stěžovatelky, a to nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu pro nedostatek důvodů.

[17] Stěžovatelka namítá, že městský soud nedostatečně odůvodnil rozsudek, čímž pravděpodobně myslí, že je rozsudek nepřezkoumatelný [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Stěžovatelce se zejména zdá, že v rozsudku městského soudu absentuje „hlubší úvaha“, zda lze půjčky bez pochyby podřadit pod režim zákona o spotřebitelském úvěru. Věci a smlouvám prý nebyla „věnována náležitá pozornost v kontextu s příslušnými ustanoveními zákona [o spotřebitelském úvěru].“ Stěžovatelka je přesvědčená, že bylo třeba pečlivě zkoumat, zda a které konkrétní smlouvy pod tento zákon spadaly. Soud se dle jejího názoru nesnaží hledat jiné kontexty a pouze porovnává zákonnost jejího jednání.

[18] Stěžovatelka však v žalobě nedala podklad pro tyto hlubší úvahy. Uvedla jen obecné námitky, že úvěry nebyly určeny ke koupi spotřebního zboží a že nedosahovaly dostatečné výše (5.000 Kč) na to, aby byly podřaditelné pod zákon o spotřebitelském úvěru. S těmito námitkami se soud podrobně vypořádal. Žádné další námitky proti podřazení půjček pod tento zákon stěžovatelka neuvedla, ani neposkytla žádné konkrétní podklady a důkazy odůvodňující podrobné zkoumání okolností každé smlouvy. Pokud stěžovatelka nedala soudu důvod zabývat se dalšími okolnostmi, nemůže očekávat, že soud se jimi bude zabývat z vlastní iniciativy.

[19] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatelka nedala městskému soudu žádný důvod detailně se zabývat podmínkami jednotlivých smluv a okolnostmi jejich uzavření. Uvedla pouze námitky obecného charakteru, aniž by upřesnila, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalované v odůvodnění jejího rozhodnutí chybí. S takovýmto tvrzením se pak může správní soud vypořádat jen v obecné rovině, v míře abstrakce, kterou určila ve své žalobě sama stěžovatelka. Jak uvedl rozšířený senát NSS, *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“* (srov. k tomu rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32). Nejvyšší správní soud vychází z premisy "nechť si každý stráží svá práva". Proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně

pokračování

namítat, že městský soud v předcházejícím řízení nezjistil důsledně skutkový stav věci, sama totiž nezformulovala v žalobě příslušnou námitku v potřebné míře konkrétnosti.

[20] Ani z jiných důvodů není možné považovat rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný. Dle ustálené judikatury NSS se za nedostatečné odůvodnění považuje zejména konstatování pouze kopírující dikci zákona, případně pouhý odkaz na rozhodnutí správního orgánu bez jakékoliv skutkové a právní úvahy (více např. rozsudky ze dne 12. 4. 2006, čj. 3 Ads 82/2005 - 50, č. 912/2006 Sb. NSS, ze dne 21. 12. 2006, čj. 2 As 37/2006 - 63, č. 1112/2007 Sb. NSS, a ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Tak tomu v tomto případě nebylo. Z rozsudku je zřejmé, že se městský soud ztotožnil s argumentací správního orgánu. Zopakoval jeho skutkové i právní úvahy a doplnil je i vlastními relativně rozsáhlými úvahami. Rozsudek městského soudu je proto plně přezkoumatelný. Dlužno říci, že rozhodnutí městského soudu přesně odpovídá obecnosti žaloby. V souladu se zákonem a postavením soudu jako nestranného třetího soud nedohledával na místo stěžovatelky argumenty v její prospěch.

[21] Jediná přípustná kasační námitka je proto nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Nejvyšší správní soud ani neshledal, že by řízení před městským soudem bylo zatíženo vadami, k nimž by musel přihlídnout z moci úřední (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v tomto řízení žádné náklady převyšující její běžnou administrativní činnost nevznikly.

[24] Stěžovatelka uhradila na účet Nejvyššího správního soudu soudní poplatek ve výši 6.000 Kč. Dle položky 19 sazebníku, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, činí poplatek za řízení o kasační stížnosti 5.000 Kč.

[25] Přípisem ze dne 9. 8. 2013 byla stěžovatelka soudem upozorněna, že soudnímu poplatku podléhá též návrh na přiznání odkladného účinku. Poplatková povinnost v tomto případě vzniká až právní mocí rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku, v němž se navrhovateli současně ukládá povinnost uhradit soudní poplatek z tohoto návrhu (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32). V dané věci soud samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval

(viz bod [9] shora). Poplatková povinnost za návrh na přiznání odkladného účinku tudíž stěžovatelce nevznikla [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích *a contrario*].

[26] Jelikož stěžovatelka uhradila na soudním poplatku 6.000 Kč, ač v celém řízení o kasační stížnosti vznikla poplatková povinnost pouze v rozsahu 5.000 Kč, činí rozdíl mezi těmito částkami přeplatek na soudním poplatku. Soud proto rozhodl v souladu s § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích o vrácení přeplatku ve výši 1.000 Kč. Podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích je soud povinen přeplatek na soudním poplatku vrátit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Soud proto **vyzývá** stěžovatelku, aby **neprodleně** po doručení tohoto rozsudku **sdělila** soudu **číslo účtu**, na nějž chce přeplatek na soudním poplatku poukázat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu